

[Bernhard Baunsgaard]

komme nærmere ind på det, men jeg går ud fra, at vi i udvalget får lejlighed til at høre jusitsministerens betragtninger – eventuelt i samråd med Grønlandsministeren – vedrørende denne skrivelse.

Men ellers kan jeg tilsige velvillig udvalgsbehandling.

Honoré (KrF):

Mange steder i verden har man i disse årtier oplevet en forceret udvikling af gamle samfund, traditionsbestemte samfund af jægere, fangere og fiskere, til moderne industrialiserede samfund, og så vidt jeg ved, har erfaringerne, man har gjort, alle steder været de samme, at en sådan hurtig, forceret udvikling fra et traditionelt samfund til et moderne samfund som en af sine bagsider har øget kriminalitet.

Fra grønlandsk side har det, så vidt jeg ved, været et dybt ønske, at der skulle foregå en hurtig udvikling af det grønlandske samfund til et moderne samfund, der talte sammenligning med forholdene her i Syddanmark, og derfor ser vi, at resultatet i Grønland er blevet det samme som andre steder, at vi har fået en øget kriminalitet.

Jeg tror, det er et fortegnet billede, man giver, hvis man ensidigt anklager Danmark for at have forårsaget denne øgede kriminalitet. Vi skal ikke glemme, at årsagen til denne kriminalitet, den hastige udvikling fra et gammelt samfund til et moderne samfund, var ønsket af de grønlandske repræsentanter selv. Men nu er resultatet der altså, og så er det nødvendigt, at retsvæsenet bliver tilpasset disse ændrede forhold. Alle vi, der har haft chance for at besøge Grønland, ved, at man dér mange steder fra befolkningen møder med et ønske om at få strammet kriminalloven. Vi har sikkert alle hørt fortællinger om, hvordan folk, der har begået mord i én kommune, er blevet forflyttet til en anden kommune, dér har begået et nyt mord og så er blevet flyttet til en tredje, hvor de vistnok i enkelte tilfælde også har gjort sig skyldig i drab.

Det er derfor klart, at der er virkelig behov for en stramning, og de foreslåede ændringer og tilføjelser i dette lovforslag vil da også kunne skabe en bedre beskyttelse af den grønlandske befolkning mod forbrydere. Det

gælder f. eks. i henseende til sædelighedsforbrydelser.

Bag dette forslag i dag ligger der en bestemt sanktionsfilosofi, der primært er baseret på kriminalforsorg i frihed. Det har sin særlige historiske baggrund i de gamle grønlandske forhold. Disse forhold har jo ændret sig i dag. Grønland går i retning af at blive et moderne samfund, men har alligevel særlige træk.

Hvad vi hæfter os ved i dette forslag er, at der tale om en forbedret beskyttelse af befolkningen imod forbrydere. Dette er forskellen fra de tidligere forhold. Denne tilslutning til lovforslaget indebærer imidlertid ikke nogen stillingtagen hverken for eller imod denne sanktionsfilosofi, der er kommet til udtryk i bemærkningerne til lovforslaget.

Steen Folke (VS):

Jeg må med det samme sige, at VS ser ganske negativt på dette lovforslag. Det grønlandske samfund er af en helt anden karakter end det danske. I det traditionelle grønlandske samfund var der helt andre rets- og sanktionsprincipper. Det har man i nogen grad respekteret i den første kriminallov for Grønland, som blev vedtaget i folketinget i 1954. Det respekterer man også i nogen grad i dette lovforslag, men tendensen i forslaget sammenlignet med gældende lov er, at danske kriminallovsprincipper og -bestemmelser i større omfang overføres til Grønland. Det finder jeg yderst beklageligt.

I hjemmestyrekommissionen er jeg gået ind for, at dette område skal overføres til et kommende grønlandsk hjemmestyre, men det har man fra dansk side sat sig meget stærkt imod, og det synes jeg er tankevækkende.

Nu kan man sige, at det grønlandske samfund ikke mere er det fanger- og fiskersamfund, som det var, og derfor må kriminalloven også tilpasses den samfundsudvikling, som er foregået. Dette synspunkt kan jeg af flere grunde ikke tilslutte mig.

Jeg er ikke tilhænger af den omformning af det grønlandske samfund, som den danske stat har gennemført i de sidste 25 år. Grønland er i dette tidsrum i højere og højere grad blevet privatkapitalistisk og samtidig mere og mere afhængigt af den danske stat. Danskerne er blevet mere og mere dominerende i Grønland. Dette har medført vold-